

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2003

Obsah kroniky

1. Počasí.....	1
2. Nejdůležitější události v politickém životě města.....	2
3. Hospodářský život, obchod a služby, výstavba.....	
4. Kulturní dění ve městě.....	
5. Školství.....	
6. Církev.....	
7. Spolky a spolkový život.....	
8. Zajímavosti ze života města.....	

1. Počasí v průběhu roku

Celkově patřil tento rok k nejteplejším v Evropě za posledních 500 let a v Čechách bylo největší teplo za 232 let, tj. od roku 1771, kdy se začala pravidelně měřit teplota v pražském Klementinu. Počasí tohoto roku bylo velmi vrtkavé a suché.

Velmi rozmarný byl již samotný nástup zimy po Novém roce. 1. ledna byl mráz -14°C a jasno, od 2. do 4. ledna přšlo při teplotě $+5^{\circ}\text{C}$ a v Dobrušce zmizel sníh. Od 5. do 13. ledna trvaly holomrazy okolo -8°C , 13. ledna napadl 1 cm sněhu, od 14. ledna nastalo oteplení mírně nad nulou a 28. ledna přšlo s krupobitím. Zato po celý měsíc únor mrzlo s teplotami až -14°C .

Od 1. března se oteplilo na $+8^{\circ}\text{C}$ a přšlo, 15. března vyšplhala teplota dokonce na $+17^{\circ}\text{C}$ a až do konce zimy zůstal denní průměr okolo $+4^{\circ}\text{C}$ s mírnými nočními mrazíky.

Velmi proměnlivé bylo rovněž jarní počasí. Dne 28. března bylo $+18^{\circ}\text{C}$, 1. dubna $+15^{\circ}\text{C}$. Potom nastalo částečné ochlazení - 2. dubna déšť se sněhem, 5. dubna přšlo, 6. dubna bylo ráno -4°C a přes den padal sníh. Od 7. dubna přišla nová zima s ranními mrazy do -5°C . 11. dubna napadaly 2 cm sněhu, přičemž od 7. do 11. dubna přšlo. Dne 12. dubna se za jasného počasí oteplilo na 12°C a konečně zmizel sníh. Přšlo 18. a 19. dubna, pak nastalo oteplení. 26. dubna bylo ráno $+10^{\circ}\text{C}$ a za jasného a slunečného dne pak vyšplhala rtuť teploměru až na $+25^{\circ}\text{C}$. A zase déšť, bouřka a kroupy. Do konce měsíce byla průměrná teplota okolo 22°C , 30. dubna s bouřkou. Ta se ozvala i 2., 8. a 10. května. Všechny májové dny byly teplé, průměrně okolo 16°C a poslední květnový den byl jasný s teplotami 30°C .

První dva červnové dny přšlo, mezi 3. a 12. červnem vystoupil teploměr za slunečného počasí na 30°C . 13. června byl liják s bouřkou, 14. až 17. června neustále 30°C , 18., 23. a 24. června přšlo, byly bouřky s vichřicí a potom až do konce měsíce teplo.

V červenci přšlo ve dnech 1., 3., 5. a 9. s bouřkou, stejně tak i 13., 22. a 23. Přšlo ještě 28. a 31. července. V ostatní dny bylo teplo až 30°C . Dne 2. srpna přšlo a druhý den bylo již jasno s 32°C . Toto počasí trvalo až do 13. srpna, kdy se spustil dvoudenní déšť s bouřkou. 15. až 18. srpna byla opět třicetistupňová vedra, ale v noci toho dne přišla bouřka s lijákem. 19. srpna rovněž přšlo, pak až do 28. byly teploty 25°C a 29. až 31. srpna opět přšlo. V září přšlo ve dnech 13. a 23. Jinak bylo teplo v průměru $15 - 18^{\circ}\text{C}$, 29. září dokonce 29°C .

Na podzim přšlo častěji v říjnu (2., 4. - 5., 7. - 10., 21. - 22. a 26.). V listopadu padal déšť 1., potom 17. - 18. a 29., v prosinci pak 13. a 15. Od 16. do 18. prosince napadl 1 cm sněhu, který odstranila následující obleva. 29. prosince spadl drobný sněhový poprašek, ale poslední dva prosincové dny přšlo.

V říjny, když nepršelo, dosahovaly teploty zpočátku 16°C, 6. října pak okolo 10°C, 18. října a v následující dny byly první ranní mrazy -2°C, dále přes den okolo 5°C, koncem listopadu ve dne až 13°C. V prosinci se teploty pohybovaly okolo 10°C, 6. prosince padal sníh, ale pak byly +2°C a tak bylo až do konce roku.

2. Nejdůležitější události v politickém životě města

Referendum o vstupu do Evropské unie

Po pečlivých přípravách se v pátek 13. června otevřely volební místnosti a bylo zahájeno referendum o přístupu České republiky do Evropské unie. Hlasování bylo uzavřeno v sobotu 14. června ve 14 hodin. Z celkového počtu 5.651 oprávněných voličů se zúčastnilo 3.436 občanů, což představuje 60,8 %. Pro vstup České republiky do EU se v Dobrušce a sloučených obcích vyslovilo 2.580 voličů, což představuje 75,1 %, proti bylo 778 voličů, tj. 22,4 %.

Ustavení města III. stupně

Parlament České republiky schválil 19. března 2002 zákony, týkající se územní reorganizace.

Od 1. ledna 2003 spadají pod rozšířenou pravomoc města Dobrušky následující obce: Bačetín, Bohdašín, Bystré, České Meziříčí, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobruška, Dobřany, Chlístov, Janov, Kounov, Králova Lhota, Mokré, Ohnišov, Olešnice v Orlických horách, Opočno, Podbřezí, Pohoří, Přepychy, Rohenice, Sedloňov, Semechnice, Sněžné, Trnov a Val.

Pro výkon státní správy, ale i funkcí samosprávy byly adaptovány kanceláře v celkem pěti budovách v centru města: čp. 11 (dosavadní hlavní budova městského úřadu, sídlí zde vedoucí funkcionáři města, živnostenský a finanční odbor), čp. 32 (odbor životního prostředí, odbor stavební a regionálního rozvoje, odbor vnitřních věcí s matrikou, občanskými průkazy a pasy, podatelna a informační centrum), čp. 26 (odbor sociálních věcí a zdravotnictví, odbor školství a kultury, informatika), čp. 629 v Komenského ulici (odbor dopravy a silničního hospodářství) a čp. v Solnické ulici (správa hřbitovů a odpadové hospodářství). Ve všech objektech, kde to podmínky umožňovaly, byly vybudovány bezbariérové přístupy. Celkové náklady na úpravu všech objektů činily 28 mil. Kč, z toho v roce 2002 9 mil. Kč a v roce 2003 19 mil. Kč.

V průběhu roku 2003 byly síťově spojeny všechny počítače v uvedených objektech. Do počítačové sítě byla navíc připojena i knihovna, muzeum, kino a MŠ v ulici Komenského. Dojde tak perspektivně k úspoře finančních prostředků např. za internetové připojení, které je pro všechny tyto účastníky hrazeno paušálem a navíc byly do vnitřní sítě propojeny všechny telefony v městském úřadu i připojených organizacích. Město rovněž otevřelo vlastní internetové stránky na adrese www.mestodobruska.cz, o které pečuje oddělení informatiky.

Vývoj počtu obyvatel města

Město Dobruška má celkem 7075 obyvatel, z toho 3475 mužů a 3600 žen. To je o 104 více než v roce loňském. Z toho je v Dobrušce samotné 5987 lidí, v Běstvinách 61, na Cháborách 77, v Křovicích 226, v Mělčanech 92, v Domašíně 165, v Pulicích 348 a na Spáleníšti 119. Svobodných je v našem městě 2672, ženatých 3414, rozvedených 538, vdov a vdovců 451. Určitou specifikou je 1390 vojáků. Průměrný věk činí 38,7 roku, přičemž nejsilněji je zastoupena věková

skupina 19 - 30 let (1302 lidí), nad 60 let (1226) a 7 - 18 let (1103). V roce 2003 zemřelo 51 obyvatel, přičemž celkový úbytek činil 237 lidí. Narodilo se 61 dětí a zbývající přírůstek činí přistěhovalí.

Zahraníční kontakty

Spolupráce s maďarským partnerským městem Ábrahámhegy pokračovala výstavou fotografií Pavla Štěpána "První dáma Dobrušky", které byla v tomto maďarském městě otevřena slavnostní vernisáží 28. února. 46 fotografií dobrušské radnice bylo představeno i barevném leporelu v maďarském jazyce. Výstava, která trvala do konce dubna, měla značný ohlas v celém vesprémském regionu a přispěla k popularitě Dobrušky v partnerském maďarském městě.

Pokračovala také spolupráce s přáteli v holandském městě Ter Aar. Holanďané navštívili Dobrušku a naši občané na oplátku pobývali u nich. Potěšitelné je, že nejde o spolupráci formální, ale kontakty se vytvářejí především na úrovni různých zájmových skupin (muzikanti, hasiči, skauti, fotbalisté apod.) a na úrovni osobních a rodinných přátelství.

Již tradiční byla návštěva českých krajanů a bohemistů z celého světa, kteří se v letních měsících zúčastnili kurzů českého jazyka v pobočce Univerzity Karlovy. Frekventanti kurzu byli přijati starostou města Oldřichem Klobasem v prostorách historické radnice.

Zahraníční návštěvy ve městě

Rezignace místostarosty

Ke dni 10. února 2003 rezignoval ze zdravotních důvodů na funkci místostarosty a později i na mandát v městském zastupitelstvu PaedDr. Josef Lukášek. Uvolněná funkce zástupce starosty nebyla nadále obsazována, na místo radního byl zvolen Vladimír Nývlt.

Den vítězství na fašismem a Den veteránů

Ve středu 7. května se uskutečnil pietní akt u památníku obětem nacismu. Zástupci Svazu bojovníků za svobodu, města, posádky i politických stran položili k pomníku věnce. V krátkém projevu připomněl pan Radovan Dražan, bývalý politický vězeň nacistických koncentračních táborů, oběti války a nacistického vraždění. I když žijících pamětníků každým rokem ubývá, na nelidskost režimu, který uvrhl svět do ničivé války, by neměly zapomínat ani generace, které měly to štěstí, že jej nezažily.

Pozvolna i u nás zakořeňuje nová tradice, vzpomínka na oběti válek, která se v celém světě koná vždy 11. listopadu, kdy byly ukončena první světová válka. Také k letošnímu Dni veteránů byly položeny věnce u pomníků padlým v Dobrušce, Domašíně a v Pulicích, kde byla vzpomínka uvedena státní hymnou a proslovem zástupce Armády České republiky. Při slavnostních aktech stála u pomníků čestná vojenská stráž.

Městský zpravodaj

Jedním z důležitých zdrojů informací o dění ve městě je Dobrušský zpravodaj. V roce 2003 došlo ke stabilizaci redakční rady. Jejím vedením byl pověřen Jiří Mach, dalšími členy jsou ing. Jana Poláčková, Vladimíra Svobodová, Václav Matouš, Josef Frýda a Václav Verner. Grafickou úpravu provádí ing. Josef Bene-

dikt, přípravu pro tisk firma manželů Hanouskových a tisk samotný rovněž dobrušská firma Janda a Hájek.

Nově byla otevřena rubrika *Zprávy z radnice*, informující o obsahu jednání městské rady. Po celý rok se čtenáři mohli seznamovat s významnými osobnostmi dějin našeho města, zájem vzbudila i rubrika *Dobruška v dílech dobrušských výtvarníků*. Mezi sledované patří zejména *Zpětné pohledy na život města*, které nově připravuje místostarosta Josef Horák a *Společenská kronika*, sestavovaná matrikářkou Jaroslavou Ulrychovou. Značným přínosem pro zajímavost měsíčníku byly články Ireny Martínkové o dobrušských stromech, Václava Matouše z historie města a beletristické vyprávění Josefa Poláčka *Cháboráci a Podbřezáci*. Spoluprací s nově ustaveným Informačním centrem došlo ke zkvalitnění přehledu připravovaných kulturních a společenských akcí nejen v Dobrušce, ale i v okolních městech. *Dobrušský zpravodaj* je vedením města i zastupitelstvem a radou považován za jeden ze základních informačních prostředků pro občany.

Městské vysílání kabelové televize

Také v roce 2003 pokračovalo městské vysílání kabelové televize. Vynakládané prostředky však nepokrývaly dostatečně rostoucí náklady, takže dokonce hrozilo úplné zrušení tohoto vysílání. Navíc dosavadní provozovatel, firma Sater, nejevila o městské vysílání přílišný zájem a nabízela pouze vysílání ve formě teletextu. Za této situace se vedení města rozhodlo pro radikální řešení. Vyhledalo nového provozovatele, ostravskou firmu, která je vlastníkem vysílací licence. Rovněž připravilo novou smlouvu s firmou Heuréka Zdeňka Frimla, která by od měla vysílané programy nadále připravovat.

Městské vysílání má premiéru každý čtvrtek a dále je pouštěno smyčkou po zbývajících dnech týdne a v pondělí. Zachycuje především významnější dění ve městě, významné návštěvy, slavnosti a kulturní události. Dále dochází ke zkvalitnění technické úrovně vysílaných programů a pokračuje i spolupráce s muzeem při tvorbě videoprogramů s historickým a vlastivědným zaměřením.

Další politické události

Volba nového prezidenta

Dne 2. února skončilo funkční období prezidenta Václava Havla. Za svou práci byl oceněn dvěma doživotně udělenými nejvyššími státními vyznamenáními: Řádem Bílého lva a Řádem T. G. Masaryka. Jeho nástupcem byl zvolen dosavadní čestný předseda ODS Václav Klaus.

Změny ve vládě

Koaliční vláda, vedená sociálním demokratem Vladimírem Špidlou, se udržela u moci i přes opakovanou snahu opozice o vyslovení nedůvěry. V březnu ji opustil ministr průmyslu a obchodu Jiří Rusnok, jehož nahradil Milan Urban, a v květnu odešel na vlastní žádost ministr obrany Jaroslav Tvrdík, kterého vystřídal Miroslav Kostelka.

Přistoupení k Evropské unii

Dne 16. dubna podepsali prezident Václav Klaus, ministerský předseda Vladimír Špidla a ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda v Aténách protokoly o vstupu České republiky do Evropské unie. Následně proběhlo 13. června celonárodní referendum, které toto rozhodnutí jednoznačně potvrdilo, když se v něm pro vstup do Unie vyslovalo 77,3% občanů při účasti 55,2 % oprávněných voličů.

"Tunelářské" aféry

Z podvodů byli obviněni bývalý prezident Harvardských investičních fondů Viktor Kožený a bývalý předseda představenstva Harvardského průmyslového holdingu Boris Vostrý. Oba jsou stíháni jako uprchlí, protože Kožený s irským státním občanstvím žije na Bahamách a Vostrý ve středoamerickém státě Belize. Kožený je navíc stíhán pro podvody i v USA.

Pro podezření z miliardových podvodů je stíhán také bývalý generální ředitel televize Nova a nynější senátor Dr. Vladimír Železný. Okradené společnosti CME musela Česká republika zaplatit 10,5 miliardy korun. Železného stíhání umožnil vydáním mandátový a imunitní výbor Senátu Parlamentu České republiky.

Konec platnosti drobných mincí

Ke dni 31. října skončila platnost deseti a dvacetihaléřových mincí. Jejich kupní schopnost byla nepatrná a náklady na jejich výrobu převyšovaly jejich hodnotu. Opatření želeli snad jen hráči mariáše, kterým se tak jejich koníček poněkud prodraží.

Válka v Iráku a mezinárodní terorismus

Po diplomatické předešle a ultimátech byly dne 20. března zahájeny válečné operace proti Iráku. Americká vojenská letadla přelétávala i přes české území, dokonce i přes Dobrušku. Angloamerická operace *Trvalá svoboda* narazila na značný odpor, přesto však její vojenská část skončila dobytím rozhodujících městských středisek Bagdádu, Mosulu a Tikritu ještě v průběhu dubna. Dlouho se skrývající diktátor Saddám Husajn byl zadržen americkými vojáky ve svém úkrytu dne 13. prosince. Pokračuje však ozbrojený odpor proti intervenčním armádám, při němž již padlo více spojeneckých vojáků než v hlavních bojích. Konec bojů v Iráku je tak v nedohlednu.

Přes značné úsilí se dosud nepodařilo dopadnout hlavní vůdce mezinárodních teroristických skupin, zejména šéfa skupiny Al Kajdá Usámu bin Ládína. Teroristé provedli další krvavé akce v saúdskoarabském Rijádu, kde bylo 10. května zabito několik desítek a zraněny stovky osob a v Istanbulu, kde 20. listopadu zahynulo 27 lidí. V české republice se zatím mezinárodní terorismus neobjevil.

3. Hospodářský život, obchod a služby, výstavba

Rozpočet města

Letošní rozpočet města Dobrušky byl schválen veřejným zasedáním městského zastupitelstva dne 31. března. Celková výše rozpočtových výdajů na rok 2003 činila přes 144 mil. Kč. Vedle prostředků na provoz města a jeho zařízení šlo především o dostavbu školských zařízení, tj. nástavbu na základní škole v Pulické ulici ve výši téměř 12 mil. Kč a tělocvičny základní školy Františka Kupky, kde letošní výdaje představují více než 10 mil. Kč.

Nejdůležitější podniky ve městě

Největšími podniky v Dobrušce, zaměstnávajícími nejvíce pracovníků, jsou stále Grafitec a Stuha. Přes mnohé potíže se v roce 2003 podařilo postupně stabilizovat situaci obou závodů, které mají další perspektivu své existence. Postupně se začínají prosazovat a zvětšovat podniky původně menší. Příkladem může být firma Jech, vyrábějící nábytek. Před dokončením je rozsáhlá rekonstrukce objektů bývalé strojní a traktorové stanice (dříve Vaňkova továrna), kam se postupně stěhují výrobní provozy a sklady Jechovy firmy. V současné době zaměst-

nává již na sedm desítek pracovníků a má perspektivu dalšího růstu. Obdobně úspěšný vývoj zaznamenává firma na výrobu kartonážních obalů Servisbal.

V Mělnicích sídlí společnost PROMA CZ (založená v roce 1996), která již po několik let zaujímá významné místo na trhu s elektrickým nářadím a obráběcími stroji pro řemeslnické a malosériové provozy. Svou činnost vyvíjí nejen v České republice, ale v několika dalších zemích. Každoročně se firma účastní přibližně dvaceti výstav a veletrhů u nás i v zahraničí.

Po desetiletí, v němž se zdálo, že výroba v dobrušském pivovaru, sahající svými tradicemi až do středověku, definitivně zanikla, svítla dobrušskému pivu nová naděje. Pivovar v Hlinsku odkoupil všechny objekty a založil dceřinou společnost Staročeský pivovár Dobruška. Připravil rozsáhlý projekt, který nejen že zamýšlí obnovit vaření piva, ale chce staré pivovarské objekty využít i k turistickým a rekreačním účelům. Postupná obtížná rekonstrukce začala již v letošním roce a její první etapa má být dokončena v roce 2004.

Pro rozvoj ekonomiky města a zejména průmyslové výroby je mj. podstatné i železniční spojení. V letošním roce bylo účinně jednáno o dalším zachování a perspektivách železnice Dobruška - Opočno. Výsledkem těchto jednání bylo nejen zachování nákladní, ale i osobní přepravy na této pro naše město důležité lokální železniční trati.

Již více než půl století má své zvláštní místo ve městě Vojenský topografický ústav. V rámci reorganizace Armády České republiky byla k 1. červenci tato instituce zrušena a ustaven nový útvar, který nese název Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad. Jeho slavnostní vyhlášení se uskutečnilo na shromáždění zaměstnanců a hostů v dobrušském kině v pátek 27. července. Při této příležitosti byli oceněni i pracovníci, kteří v minulých letech učinili mnoho pro rozvoj armádní topografické služby. Zdůrazněna byla také dobrá spolupráce s městem Dobruškou. Pamětní vyznamenání města Dobrušky obdržel pan plk. ing. Karel Raděj při příležitosti svého odchodu do diplomatických služeb.

Nový Úřad je bude plnit úkoly v oblastech geodetického, geografického, kartografického, karto-polygrafického a nově i hydrometeorologického zabezpečení obrany České republiky. Jeho náčelníkem zůstává plk. ing. Karel Brázdil.

Obchod, živnosti a služby

Dochází k postupné stabilizaci obchodní sítě, přičemž některé obchody, které svou specializací mají uplatnění spíše ve větších sídlech, zanikají. Zmizely obchody s textilem, který lidé nakupují spíše u vietnamských obchodníků, kteří mají sice méně kvalitní, ale levnější zboží. Tříbí se také sortiment prodávaného zboží, který se začíná přizpůsobovat skutečným potřebám trhu ve městě a jeho spádové oblasti. Velký zásah do trhu s potravinářským zbožím znamenal otevření nové velkoprodejny Discont plus, u níž výhodnost soustředěného nákupu širokého sortimentu přilákala nemálo zákazníků, kteří v ostatních potravinářských obchodech nakupují podstatně méně.

Dobrušský městský úřad byl s platností od 1. 1. 2003 pověřen rozšířenými pravomocemi i v oblasti obchodu, živnostenského podnikání a služeb. V roce 2003 vydal živnostenský úřad v Dobrušce celkem 1727 dokumentů, týkajících se těchto oblastí. Z toho bylo například 297 živnostenských listů, vydaných na základě ohlášení, dále bylo provedeno několik set změn v živnostenských listech a koncesích, ve 418 případech bylo provozování živnosti přerušeno a v 97 případech bylo oprávnění zrušeno na žádost podnikatele. Různé zákonné novely a vyhlášky komplikují i evidenci živností. Například obchodní činnost je evidována v

několika různých kategoriích, lišících se v podstatě jenom datem udělení oprávnění.

Nejvíce živnostenských oprávnění (512) je vydáno na koupi zboží za účelem jeho dalšího prodeje a zprostředkovatelskou činnost (106). Obchodní činnost obdobného charakteru je ještě v několika jiných kategoriích, obsahujících další desítky podnikatelů. Z ostatních řemesel vedou hostinští (76 oprávnění), zámečníci (55), zedníci (46), truhláři (47), holiči a kadeřníci (20), vodoinstalatéři a topenáři (20), tesaři (14), vedení účetnictví (24), taxikáři (6), dále je registrováno téměř pět desítek různých autodopravců či na tři desítky projektantů. Zvyšuje se také počet podnikatelů v oblasti výpočetní techniky a informatiky.

Dobrušský živnostenský úřad usiluje o zvýšení počtu a zkvalitnění kontrol podnikání všeho druhu. V roce 2003 provedl celkem 412 kontrolních akcí a při zjištěných nedostatcích ukládal opatření k nápravě podle jejich závažnosti.

Součástí hospodářství města jsou i trhy, které se konají pravidelně každé úterý od jara do prosince, kdy končí trhy vánočními. V tomto roce se uskutečnilo celkem 42 trhů, na nichž bylo na poplatcích vybráno 510.165,- Kč. V sortimentu zboží na trzích stále převládá levný textil či obuv prodávaná zejména vietnamskými trhovci. Určitým obohacením nabídky je ovoce a zelenina, která do jisté míry koriguje i ceny v místních kamenných obchodech.

Výstavba města

V roce 2003 uskutečnilo město následující investiční akce stavebního charakteru, které podstatnou měrou přispěly ke zkvalitnění života občanů.

1. Komunikace v ulici V Zahradách	1 mil.
2. Vodovod Křovice (směr Běstviny), 1. etapa	1 mil.
3. Kanalizace v Pulicích (ke dvoru)	3,5 mil.
4. Oprava kanalizace v Pulické ulici	0,7 mil.
5. Komunikace a vodovod v Novoměstské ulici	4 mil.
6. Chodník do Pulic	3,5 mil.
7. Bezbariérový vstup do kina	0,25 mil.
8. Most v Křovicích, úprava toku a okolí	1,3 mil.
9. Oprava hřbitovní zdi	0,35 mil.
10. Oprava bran všech hřbitovů	0,145 mil.
12. Úprava obslužného pavilónu MŠ Za Univerzitou	2,1 mil.
13. Úprava šaten a sociálního zařízení MŠ Komenského	0,6 mil.
14. Oplocení budoucího hřiště na sídlišti	0,25 mil.
15. Zakrytí obloukové lampy na stadionu	0,32 mil.
16. Uvedení čistírny odpadních vod do trvalého provozu	19 mil.
17. Uvedení do provozu tělocvičny ZŠ Františka Kupky	20,5 mil.
18. Uvedení do provozu nástavby ZŠ v Pulické ulici	32 mil.
19. Úprava dvora na separaci odpadů	0,2 mil.
20. Panelová cesta v ulici Karla Michla	0,05 mil.
21. Opravy budov MěÚ	19 mil.

Nezaměstnanost

Tak jako v celé České republice i našem regionu zaznamenala růst nezaměstnanost. Na Dobrušsku stoupla z 6,09 % v lednu na 6,49 % v prosinci, což v absolutních číslech představuje nárůst z 377 na 416 lidí. Míra nezaměstnanosti nepřesahuje okresní průměr, je i pod průměrem celostátním. Přes některá dílčí propouštění např. v Grafitecu se místní pobožce Úřadu práce podařilo umístit řadu

nezaměstnaných, i když volných míst je i na Dobrušsku stále nedostatek. K 31. 12. 2003 zde bylo více nezaměstnaných žen (217) než mužů (199), což zřejmě vyplývá z nedostatku pracovních míst v dobušském textilním průmyslu. Postupně také zanikají některé menší podniky, jako například brusírny skla.

Čistota města

Dne 5. února vstoupil v platnost nový systém poplatků a svozu komunálního odpadu. Na svoz byla vybrána firma Marius Pedersen, která nahradila dosavadní firmu Rund. Svoz je prováděn nejen ve vlastním městě, ale ve všech sloučených obcích.

V letošním roce došlo ke kvalitativnímu zlepšení úklidu města. V dubnu byl z jihočeského Písku zakoupen švýcarský zametací stroj značky Bucher. Stroj může ošetřovat ulice i chodníky, kropit a přídatným zařízením odsávat listí a nepřístupná zákoutí. Přestože jde o starší stroj, na velikost našeho města je vyhovující. Bohužel, občané i návštěvníci Dobrušky se, co se čistoty týče, chovají velice neukázněně a přidělávají tak technickým službám někdy i nadbytečnou práci.

Letos došlo i ke změně ve vedení technických služeb. Dosavadní vedoucí pan Václav Šmíd odešel do důchodu a na základě konkurzu nastoupila na jeho místo paní Katarína Votroubková ze Spáleniště.

Sociální péče

V souvislosti s přechodem na reformu státní správy a vytvořením obce III. typu v Dobrušce došlo i u nás k rozšíření výkonu státní správy na tomto úseku. Agenda vyplácení sociálních dávek se rozšířila i o agendu dávek pro zdravotně postižené občany. Znamená to především vydávání průkazek ZTP a různé příspěvky. Jsou poskytovány v široké škále od příspěvků na kompenzační pomůcky až po příspěvky na úpravu bytu pro zdravotně postižené. Nejčastěji požadovanou dávkou je příspěvek na provoz motorových vozidel (asi 1000 žadatelů).

Další agendou je sociálně právní ochrana dětí, při níž pracovníci úřadu zastupují nezletilé děti při soudních jednáních o svěření do výchovy, či stanovení výživného. Zabývají se také problematikou týraných, zneužívaných a zanedbaných dětí a zajišťují náhradní rodinnou péči. V roce 2003 se na oddělení sociálně právní ochrany dětí obrátilo asi 90 klientů.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Dobrušce v letošním roce poprvé uspořádal letní výchovný tábor pro děti ze sociálně slabších rodin. Zorganizování tábora děti i jejich rodiče přivítali a s jeho průběhem byli velmi spokojeni.

Ve vyplácení dávek sociální péče, dorovnávacích příjmy na hranici sociální potřeby, došlo k velkému nárůstu žadatelů, kteří ukončili střední školu. Stejně tak rostl počet příjemců příspěvku při péči o blízkou osobu.

Pečovatelská služba

V průběhu měsíce srpna tohoto roku byla zahájena výstavba 29 bytových jednotek v ulici Na Příčnici v Dobrušce. V novém objektu zároveň najde své potřebné zázemí pečovatelská služba. Budované zařízení by mělo začít sloužit občanům asi v prvním čtvrtletí roku 2005.

V roce 2003 se pečovatelská služba starala přibližně o stovku svých klientů. Nejčastěji využívanou službou je donáška obědů, dále je to doprovod k lékaři, běžné práce spojené s údržbou domácnosti a různé pochůzky podle potřeb klientů.

Všechny pečovatelky pracují odpovědně a poskytované služby jsou na požadované úrovni.

Městská policie

Úkoly městské policie plnili v roce 2003 dva strážníci. Pro zvýšení své odborné kvalifikace absolvovali týdenní prologační kurz ministerstva vnitra v Příbrami. Za rok 2003 přijala městská policie 66 oznámení od občanů. Tři přestupky byly předány k projednání přestupkové komisi, osm přestupků řešila komise dopravní, sedm přestupků vyřešili strážníci na místě domluvou. Městští strážníci uložili 284 pokut v celkové výši 66.500 Kč za dopravní přestupky. Pětkrát se podíleli na otevření bytů v situacích, kdy byl ohrožen lidský život. Policii ČR předali jednu celostátně hledanou osobu a dva trestné činy.

Při dohlížení na veřejný pořádek byly z ulic města odstraněny tři vraky vozidel. Bylo odchyceno 18 volně pobíhajících psů a jejich majitelům uloženy pokuty ve výši 2.900 Kč. Tři psi byli odvezeni do útulku v Lukavici. V oblasti veřejného pořádku bylo řešeno 56 přestupků a uloženy pokuty v celkové výši 12.300 Kč. Poznatky o poškozeném dopravním značení, překážkách v silničním provozu apod. byly předávány k dalšímu řešení technickým službám města.

V roce 2003 řešila městská policie v Dobrušce celkem 536 událostí a na blokových pokutách vybrala 81. 900 Kč.

4. Kulturní dění ve městě

Činnost kulturních zařízení města

Všechna městská kulturní zařízení změnila své právní postavení a z příspěvkových organizací byla převedena na organizační složky města s přímým napojením na jeho rozpočet a organizační strukturu.

Na svém zasedání 10. září jmenovala rada města Dobrušky novou kulturní komisi ve složení : Lenka Braunová, Josef Frýda, Josef Jarkovský, Stanislav Kupka, Jan Marek, Václav Pavel, Zdeněk Svědík, Zdeněk Zahradník (předseda komise) a František Zima. Jednání komise se účastní i vedoucí pracovníci městských kulturních zařízení. První akcí, na jejíž přípravě se komise podílela, byly *Vánoce v Dobrušce*. Již na svých prvních zasedáních iniciovala komise vytvoření systému koordinace kulturních programů ve městě a některá další dílčí opatření, např. nákup pódia pro kulturní programy pod širým nebem. Ustavení komise se jeví jako dobrý krok pro zkvalitnění kulturního života ve městě i sloučených obcích.

Kulturní dům

Zimní měsíce byly v kulturním domě tradičně ve znamení plesové sezóny. 17. ledna se uskutečnil jubilejní již XXV. reprezentační ples základní školy Františka Kupky a 31. ledna *Ples v opeře* dobrušského Divadélka na štaflích. Také tyto plesy se již začínají stávat tradicí. Návštěvníky na nich láká zejména vtipný kulturní program, v jednotlivých letech tematicky zaměřený. Letos mohli shlédnout speciální koncert pod taktovkou Mistra Bedřicha Smetany, "erotickou" scénu z *Prodané nevěsty* i *Mou vlast*. Báječný večer byl důkazem, že dobrušští divadelníci umějí připravit skutečně kvalitní kulturní program. Plesová sezóna pak pokračovala ještě plesem Integrované střední školy v Dobrušce 14. února a plesem *Vojenského topografického ústavu* dne 28. února. Plesovou sezónu uzavřela 21. března *Zástěrková zábava*, pořádaná MŠ Komenského v Dobrušce. Novou plesuchtivou

generaci připravuje Kulturní dům ve svých kurzech tance a společenské výchovy, probíhajícími v podzimních a zimních měsících v závěru roku.

Další oblast nabídky kulturních programů představují divadelní představení. 19. února sehrál soubor Jirásek - skupina Temno z Týniště nad Orlicí představení *Meresjev* v režii Evy Drábkové. Ve vynikajícím představení jednoho herce se přes zdravotní indispozici představil Miroslav Moravec v pořadu Rady zkušeného ďábla 25. března v sále ZUŠ (pořádáno společně s knihovnou). Místní soubor F. A. Šubert uvedl 11. dubna reprízu *Drdovy hry Hříšná ves Dalskabáty*, bohužel již bez zesnulého režiséra Vladislava Balcara. Muzikálový žánr představila vynikající Pavla Břínková v recitálu *Muzikálem křížem krázem* 29. dubna. 23. května vystoupil v KDMD s komedií současného autora Antonína Procházky *S tvou dcerou ne opočenský divadelní soubor*, v němž hrálo i několik herců z Dobrušky. Kabaretní představení *The best of travesti show* v podání Kabaretu Praha měli diváci možnost shlédnout 14. října. Vynikající úroveň mělo Divadlo Klauniky z Brna a jeho hra *Don Quijote de la Ancha*, která dokázala vtáhnout do aktivní účasti i přítomné diváky, kteří se skvěle pobavili. Tradičně dobrou zábavu přinesla i komedie autorského tria Renčín - Brabec - Čiháková *Nejkrásnější válka* v podání divadelního souboru Jirásek z Chocně. 21. listopadu.

Programy roku 2003 uzavřel v Kulturním domě svým koncertním vystoupením 8. prosince František Nedvěd a skupina Druhé podání.

Nabídka pořadů Kulturního domu byla v roce 2003 oproti předchozím létům bohatší a pestřejší, i když návštěvnost na mnohé z nich byla nevelká. Snad větší soustavnost i pestrost kulturní nabídky přinese v následujících obdobích i ovoce v podobě větší návštěvnosti.

Knihovna

Od 2. ledna 2003 došlo v knihovně k významné změně pro čtenáře v oddělení pro dospělé. I zde byl zaveden plně automatizovaný výpůjční protokol, který v oddělení pro děti fungoval již od roku 1997. Čtenáři si na změny s tím související rychle zvykli a uvítali je. Jsou spokojeni zvláště s možností rezervací frekventovaných knih. Za rok 2003 bylo těchto požadavků vyřízeno 1144.

Knihovna zpracovala oproti minulému roku (588) 1 242 přírůstků. Tato příznivá situace v nákupu novinek se odrazila i v počtu čtenářů a výpůjček. Návštěvníků přišlo o 5 539 víc, výpůjčky vzrostly o 25 050. Počet výpůjček naučné literatury v oddělení pro dospělé stoupl téměř o 100 %. I beletrie zaznamenala nárůst – o 15 200. V oddělení pro mládež stouply výpůjčky naučné literatury cca o 1 500, beletrie však o více než 100%. I přes skromný počet odebíraných titulů časopisů i zde výpůjčky vzrostly. V posledním roce je velký zájem i o prezenční výpůjčky. Všechna čtenářská místa jsou téměř vždy plně obsazena zájemci o denní tisk a časopisy.

Čtenáři v oddělení pro dospělé mají k dispozici čtyři počítače, v dětském oddělení tři. Počítače slouží k vyhledávání knih jako on-line katalog a všechny mají připojení na internet. Služba je hojně vyhledávaná, neboť v půjčovních hodinách knihovna plní i službu veřejné internetové stanice. Registrovaní čtenáři mají od začátku roku 2004 možnost využít připojení k internetu na půl hodiny v měsíci zdarma.

Zájem o meziknihovní výpůjční službu také stoupl, neboť čtenáři využívají možnosti vyhledat si knihy i z jiných knihoven. Frekvence výpůjček je omezena ale faktem, že čtenář hradí poštovné u této formy služeb.

Knihovna má ve svém obvodu 17 obecních knihoven. Nakupuje pro ně knihy v částce, kterou přispívají do rozpočtu naší obce a vypravuje pro ně soubory. K tomu je využíván i fond, který je financován prostřednictvím knihovny v Rychnově ze státních prostředků.

V roce 2003 knihovna uskutečnila pro zájemce množství akcí z různých oborů. Např. v Březnu, měsíci knihy, proběhla beseda Co nám přinese vstup do EU (přednášel Mgr. Karel Vít z Hradce Králové) a divadelní představení M. Moravce *Rady zkušeného ďábla* (ve spolupráci s Kulturním domem města Dobrušky). Protože na první březnový týden připadlo roční výročí otevření knihovny, byl vyhlášen jubilejní 9 300. čtenář a v obou odděleních knihovny proběhl slavnostní Den otevřených dveří. Též první říjnový týden byl nabitý různými programy (viz příložený seznam). V roce 2003 tyto akce navštívilo 1 505 lidí.

Kino

Kino v Dobrušce je dnes jedním z mála zařízení svého druhu v okolí. Zcela zanikla kina na vesnicích, takže nejbližšími kiny jsou dnes Opočno a Nové Město nad Metují. Oproti opočenskému kinu má dobrušské lepší technické vybavení, především systém Dolby-stereo, který umožňuje kvalitní příjem zvuku a umocňuje tak dojem z filmových představení.

V roce 2003 sehrálo kino 354 představení, která navštívilo celkem 16. 435 diváků, což znamená něco málo přes 46 diváků na jedno představení. Oproti loňskému roku jde o mírný pokles (v roce 2002 to bylo 49 diváků na jednom představení). Na vstupném bylo vybráno 880.136,- Kč, což je přibližně stejně jako v předchozím roce. Celkové příjmy kina činily 1,153.456,- Kč (včetně nájmu, reklamy apod.).

Neúspěšnějším filmem byla česká veselohra *Kameňák*, jejichž 17 představení navštívilo 2.473 diváků. Daleko za ní zůstal na místě druhém další český film *Pupendo*, jehož 14 představení shlédlo 1.244 diváků. Teprve potom následoval americký "trhák" *Harry Potter* (13 představení, 987 diváků) a další "kultovní" film *Pán prstenů* (12 představení, 829 diváků). Hojně navštívená byla i animovaná pohádka USA *Doba ledová* (6 představení, 693 diváků) a český film *Želary* (6 představení, 516 diváků). Kino organizovalo také představení pro školy. Nejúspěšnější bylo *Fimfárum* Jana Wericha, jehož 9 představení navštívilo 918 malých diváků (včetně představení pro veřejnost).

Muzeum

Muzeum pokračovalo ve zkvalitňování evidence sbírkových předmětů. Po dokončení základních evidenčních zápisů se věnuje zejména jejich zkvalitnění formou zjišťování podrobnějších údajů. K tomu je využívána i pomoc dobrovolných amatérských spolupracovníků, jmenovitě pana Josefa Flégla. Ke značnému posunu v tomto směru došlo zejména u sbírek archeologických, jejichž identifikace byla konzultována i s Dr. Vokolkem, specialistou na pravěk východních Čech. Byla také zahájena konzervace rozsáhlého sbírkového fondu textilu a oděvů, včetně podrobné dokumentace a digitálního fotografování. V závěru roku byla zahájena revize muzejní knihovny včetně jejího odborného zpracování v počítačovém programu Clavius s cílem zpřístupnit ji široké veřejnosti, zejména odborným badatelům a studentům z Dobrušky a okolí.

Od dubna tohoto roku se stalo součástí muzea nově ustavené Informační centrum města Dobrušky, které poskytuje široké veřejnosti a turistům informace o kulturních, společenských a sportovních akcích ve městě i okolí, informace o

ubytování a stravování, o jízdách řádech veřejné dopravy i o městském úřadu. Zájemci zde rovněž obdrží, nebo si mohou zakoupit mapy, pohlednice a propagační materiály a je zde organizován i prodej vstupenek na kulturní a společenské akce. Informační centrum bylo zájemci hojně využíváno zejména během hlavní turistické sezóny a přesto, že je nově ustavené, jeho služby patří k nejkvalitnějším svého druhu v celém regionu.

Stálé muzejní expozice si v tomto roce prohlédlo návštěvníků. Zvýšená návštěvnost v rodném domku F. L. Věka - F. VI. Heka byla způsobena zejména reprízováním televizního seriálu F. L. Věk, které těsně předcházelo zahájení sezóny. Ve stálé expozici Židé v dějinách Dobrušky byl uveden obnovený doprovodný videofilm, a to nejen v českém, ale i v anglickém a německém jazyce.

Ve spolupráci se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou pokračovala digitalizace kronik. Před dokončením je program digitalizace kronik církevních, daří se získávat i kroniky obecní. Společně s Českým sdružením přátel betlémů je postupně pokračováno v programu dokumentace regionálních betlémů. Zatím se podařilo zadokumentovat na pět desítek betlémů z Dobrušky i její spádové oblasti a program bude pokračovat i v dalších letech. Od letošního roku se podařilo získat pro spolupráci i několik obecních kronikářů, jejichž znalost míst a důvěra, kterou požívají, je významným přínosem.

Vedle stálých expozic v domku F. L. Věka, na radnici a v muzeu (Židé v dějinách Dobrušky) připravilo muzeum také několik výstav. V dubnu to byla výstava *Květena Podorlicka* se sbírek pana Josefa Kučery, v květnu *Dřevěné plastiky a keramika Anny Benešové*, přes letní měsíce až do září výstava *Pimplata*, v říjnu *Dobruška v obrazech Josefa Kejvala* a rok uzavřela tradiční *Vánoční výstava betlémů*. Všechny výstavy se těšily značné pozornosti návštěvníků.

V zimní sezóně jsou organizována pravidelná *Setkání v muzeu*. V lednu byl uveden hudební pořad paní Ludmily Rejhové o *Giuseppe Verdim*, v únoru přednáška Pavla Světlíka *Barevnost přírody*, doprovázená diapositivami a audiokázkami. V březnu pak přednáška Jiřího Plocka *Jižní Amerika* a *Večer s Albertem Schweitzerem*, připravený Ludmilou Rejhovou. Sezóna byla ukončena dubnovým setkáním s filmy o historii Dobruška. Dokumentární filmy o staré Dobrušce zahájily 23. října sezónu novou. Na měsíc listopad připravila Ludmila Rejhovalá *Večer s duchovní hudbou Wolfganga Amadea Mozarta*. Stoupající obliba těchto muzejních setkání si vyžádala připravit změnu z měsíčního na čtrnáctidenní cyklus.

Muzeum pokračovalo ve spolupráci se sborem Církve bratrské v Bystrém v pořádání Klubu seniorů. Programy probíhají každé pondělí od listopadu do dubna a jsou navštěvovány 20 - 30 seniory. Organizátoři se snaží zachovávat programovou pestrost, která návštěvníkům vyhovuje.

Péče o místní památky

Nejvýznamnější událostí v oblasti péče o místní památky bylo bezesporu vyhlášení městské památkové zóny. Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 108 ze dne 1. dubna 2003 tak potvrdila historické a umělecké kvality zástavby historického jádra našeho města a zvýšila úroveň ochrany tohoto kulturního dědictví. V zájmu zkvalitnění ochrany místního památkového fondu v historickém jádru začal být zpracováván tzv. regulační plán. Jeho zadání vytváří arch. Čejka a zpracováním je pověřen arch. Hučík z Brna. Plán bude upravovat režim nakládání s objekty zejména v městské památkové zóně.

Vyhlášení městské památkové zóny předcházela dlouhá léta stavebně historických průzkumů a rozborů památkářských kvalit navrhovaného území. Tato

výzkumná činnost, jejímž smyslem je získat co největší množství informací o historickém vývoji městské zástavby bude i nadále pokračovat za účasti řady odborníků z oblasti památkové péče, architektury, urbanismu, ale i regionální historie.

Zóna je vyjádřením kvality toho, co se nám dochovalo z dob minulých, i když to, co zůstalo, je jen malou částí toho, co se nedávným dobám podařilo bohužel zlikvidovat. Připomeňme si jenom unikátní zástavbu roubených chalup v Pulické ulici nebo k náměstí přiléhající ulice a uličky, jejichž domy byly (někdy až příliš necitlivě) zbourány a nahrazeny moderními bytovými domy a panelovou zástavbou. K podstatným změnám došlo i v komunikační síti. Na jedné straně bylo různými obchvatovými komunikacemi (např. ulice Laichterova) ulehčeno dopravně přetíženému městskému centru, na straně druhé však došlo k likvidaci staré, až do středověku sahající sítě ulic a uliček, obklopujících vlastní městské historické jádro.

Podstatné změny svého vzhledu zaznamenaly nejstarší městské domy na náměstí F. L. Věka, Šubertově a v Kostelní ulici. Posledním desetiletím se poměrně úspěšně daří navracet těmto objektům jejich renesančně barokní tvář, přičemž vyhlášení památkové zóny nepochybně dále zkvalitní účinnou ochranu tohoto kulturního dědictví.

Město nechalo vypracovat projektovou dokumentaci na restaurování vojenského hrobu na městském hřbitově, pomníku padlých a památníku obětem nacismu (cena dokumentace: 12.600,- Kč).

V hodnotě prací přes 40.000,- Kč byla opravena střecha kaple Panny Marie v Křovicích. Kaple je památkou místního významu a v obci je nejhodnotnější památkovou stavbou.

Loutková scéna

Dobrušská loutková scéna *Svět loutek* existuje již od roku 1950. Loutkářská tradice však zahrnuje i sokolské loutkové divadlo z dob první republiky. V roce 2001 našli loutkáři nový domov v místní sokolovně a hrají opět jako loutkářský odbor Sokola. Po úmrtí dlouholetého principála Vladislava Balcara převzala jeho funkci Jitka Kozubová. Parta dříve narozených, ale i těch nejmladších nadšenců hraje každý měsíc vždy premiéru a reprízu hry. Kmenový repertoár tvoří převážně hry ze starších zásob, ale pomalu se začínají objevovat i hry nové, nebo nově upravené. Soubor klade důraz na pohádkovou klasiku, v níž dominují zejména postavy Kašpárka, Škrholy, Pivoňky, ale také vodníci, čerti, čarodějové a další tradiční pohádkové bytosti. Oblibu si získalo i loučení s divadelní sezónou, jakýsi "den otevřených dveří", kdy mohou diváci nahlédnout i do divadelního zákulisí. Při všech představeních je sál zpravidla zaplněn do posledního místečka.

Dechová hudba Valanka

Tato dnes nejpopulárnější regionální dechová hudba byla založena Milanem Venclem v letech 1986 - 1987 a symbolicky navazuje na tradici kdysi slavné Valské dechové hudby z přelomu 19. a 20. století, která podnikla slavný zájezd na světovou výstavu do Paříže.

Valanka je svým věkovým průměrem 30 let jednou z nejmladších východočeských dechovek, přesto však dosahuje výrazných úspěchů a reprezentuje Dobrušku nejen doma, ale i v zahraničí. V současné době ji tvoří 18 muzikantů a 3 zpěváci.

V březnu se Valanka zúčastnila spolu s polními myslivci z Náchoda kulturních akcí ke 154. výročí bitvy u Novarry v Itálii. 1. května uspořádala společně s městem Dobruškou a skautským střediskem přehlídku dechových hudeb jako součást skautského dopoledne v Archlebových sadech. 18. května pak vystupovala v Jičíně na 13. ročníku soutěže malých dechových orchestrů Polkafest 2003 a v červnu účinkovala na Kmochově Kolíně. V tomtéž měsíci se zúčastnila kulturního vystoupení v Bavorsku a v září reprezentovala českou muziku v holandském Ter Aaru a 28. prosince uzavřela letošní rok vystoupením v dobrušském kině na tradičním vánočním koncertu.

Další důležité kulturní akce a události roku

Pokračovaly tradiční výstavy v městském lapidáriu 30. ledna se uskutečnila vernisáž botanických ilustrací sedloňovské výtvarnice Jarmily Haldové. Po hudebním vystoupení Jakuba Dvorského a krátkém úvodním slovu Jiřího Macha zaujalo přítomné vyprávění autorky o vzniku cyklu polychromovaných dřevorezů "Čeští panovníci a jejich manželky", jehož některé ukázky byly rovněž součástí výstavy.

Dne 7. března zde byla zahájena výstava prací Fotografického klubu z Nového Města nad Metují nazvaná "Mým pohledem". O měsíc později ji vystřídaly výtvarné práce žáků dobrušské zvláštní školy.

Na konci dubna byla v lapidáriu otevřena společná výstava dobrušských výtvarníků grafika Josefa Benedikta a keramika Karla Štětiny. I ona se těšila velkému zájmu a byla veřejností příznivě přijata. V měsících červenci a srpnu pak zaujala výstava *Různí autoři, různé pohledy*, na níž představili své fotografie Daniel a Pavel Bednářovi, Radovan Dražan, Lenka Ouřadová, Jiří Slavík a Jiří Vohralík.

Výstavní prostory pro výtvarníky nabídla i nově otevřená čajovna Modrá laguna, kde jako první vystavovali Josef Benedikt a Karel Štětina. Také čajovna Ohm v Kostelní ulici pořádá výstavy zejména mladých výtvarníků a četné kulturní programy. Na sobotu 20. září připravila skupina mladých lidí z této čajovny koncert nazvaný *Hudba pro čaj*. Od 16 do 22 hodin ožilo náměstí F. L. Věka vystoupením hudebních skupin, "ohňovou podívanou", ale zejména příjemnou a přátelskou atmosférou. Hezké počasí i pestrý program byly dostatečným lákadlem pro mnoho návštěvníků všech věkových skupin.

Ve dnech 6. a 7. září zavítal do našeho města cirkus Berousek. Obě téměř zaplněná představení byla plná kvalitního cirkusového umění. Převážně dětské publikum ocenilo výkony artistů, klaunů i cvičených zvířat, mezi nimi zejména vynikající drezůru medvědů, která je chloubou tohoto cirkusového rodu.

Závěr měsíce září byl již tradičně vyhrazen pro vystoupení skupin historického šermu. Večer 26. září se uskutečnil propagační pochod městem a druhý den komponovaný program *Krutá pravda* s bitvou z třicetileté války, která proběhla za hojné účasti diváků v Archlebových sadech.

Kulturní život města obohacuje také ženský pěvecký soubor *Vlasta*, který účinkoval na koncertech v Dobrušce, ale i v řadě dalších míst republiky, zejména pak reprezentoval naše město na mezinárodním festivalu pěveckých sborů v červnu v Osenici u Jičína. 31. října ukončil svoje působení ve funkci sbormistra *Vlasty* Miroslav Drašner, který tuto práci vykonával po téměř tři desetiletí. Miroslav Drašner byl v dlouhé historii *Vlasty* již jejím jedenáctým sbormistrem a počtem let, po které sbor dirigoval ho předčil jen MUDr. Hirsch - Choltický (o šest let). Pan Drašner absolvoval s *Vlastou* na dvě stovky koncertů, nacvičil kolem sto pa-

desáti nových skladeb a řídil stovku zpěvaček z Dobrušky a okolí, které se za jeho působení ve sboru vystřídaly. Posledního října mu za jeho práci poděkovali v prostorách historické radnice představitelé města a celý pěvecký sbor, do jehož historie se významným způsobem zapsal.

Vánoce v Dobrušce

Kulturní akce, spojené s Vánocemi byly letos poprvé koordinovány nově ustavenou kulturní komisí. Zahájení bylo v neděli 30. listopadu slavnostním rozsvícením vánočního stromu. Po slovu starosty města Oldřicha Klobase vystoupil pěvecký soubor dětí ze Základní umělecké školy pod vedením Šárky Potůčkové a několik skladeb zahrálo Dobrušské žesťové sdružení. Žáci a učitelé zvláštní školy otevřeli 1. prosince v prostorách městského lapidária výstavu výtvarných prací s vánoční tematikou. Výstava byla i v městské knihovně, a to od 1. do 31. prosince a jejím předmětem byly umělecké a rukodělné práce. V pátek 12. prosince vystoupila v kině s vánočním koncertem dechová hudba Opočenka a v neděli 14. prosince zde bylo vánoční vystoupení žáků ZUŠ. Dne 15. prosince proběhlo v Klubu důchodců setkání seniorů s dětmi z mateřské školy, na něž přijal pozvání i starosta města Oldřich Klobas. V Kulturním domě města Dobrušky uspořádal tradiční vánoční koncert ženský pěvecký sbor Vlasta spolu s Dobrušským žesťovým sdružením dechovým kvartetem. Vyvrcholením vánočních kulturních akcí bylo rovněž již tradiční Zpívání na rynku s živým betlémem, v němž tentokrát vystupovaly postavy s dobušské historie. Rybovu Českou mši vánoční si mohli zájemci vyslechnout v kostele sv. Václava v neděli 21. prosince. Kulturní akce roku 2003 uzavřel koncert Valanky v kině v neděli 28. prosince. Všechny vánoční akce byly veřejností dobře přijaty a hojně navštíveny.

5. Školství

Město Dobruška věnuje svému školství značnou pozornost. Na jeho materiální zajištění věnuje nemalé množství finančních prostředků. Dokládá to i následující přehled nejdůležitějších investic do školství v letech 1990 - 2003.

	Dům dětí a mládeže	1,6 mil.
	Základní umělecké škola	1,6 mil.
1994	Nová budova ZŠ Františka Kupky	45 mil.
1995	Jídelna u ZŠ Františka Kupky	24 mil.
1996	Školní družiny ZŠ Františka Kupky	2,5 mil.
1999	Oprava školy v Pulicích	5 mil.
2000	Oprava školy v Domašíně	5 mil.
2000	Počítačová učebna v ZŠ Františka Kupky	1,5 mil.
2000	Hřiště u školy Františka Kupky	0,7 mil.
2002-3	Tělocvična ZŠ Františka Kupky	20,5 mil.
2001-3	Nástavba ZŠ v Pulické ulici	32 mil.
2003	MŠ Za Univerzitou	2,1 mil.
2003	MŠ Komenského	0,6 mil.

Od roku 1990 do roku 2003 bylo v Dobrušce investováno do materiálního zabezpečení školství celkem 142,1 mil. Kč.

Mateřské školy

V Dobrušce působí dvě mateřské školy, v ulici Za Univerzitou a v Komenského ulici. Obě usilují o co nejvyšší úroveň péče o předškolní děti, včetně jejich přípravy na školní docházku v posledním ročníku MŠ.

Pětadvacet let své činnosti oslavila MŠ Za Univerzitou. 27. února pozvala své současné i bývalé zaměstnance na přátelské setkání, které předškoláci zpestřili svými básničkami, písněmi a tanečky. Za dosavadní práci poděkoval pracovnícům MŠ i starosta města Oldřich Klobas.

MŠ Za Univerzitou využívá vedle funkčně vybavených tříd rozsáhlou zahradu se šesti pískovišti, prolézačkami, houpačkami, kolotočem, dvěma skluzavkami a zahradními domečky. V letních dnech mohou děti využít mobilní bazén a sprchy. V areálu školy je také vybudováno asfaltové dopravní hřiště, které využívají pro základní dopravní výchovu. Letos si MŠ Za Univerzitou připomněla čtvrtstoletí své existence. Dne 26. února zorganizovala den otevřených dveří a 27. února slavnost, na níž se setkala na padesát bývalých i současných zaměstnanců. Po dětském programu vystoupil s poděkováním i starosta města Oldřich Klobas.

Mateřská škola v ulici Komenského žila v roce 2003 ve znamení oslav osmdesátého výročí svého založení. 21. května se uskutečnily - tentokrát v kině - tradiční jarní slavnosti, na nichž děti předvedly svým rodičům i dalším nadšeným divákům velmi působivé vystoupení. O prázdninách byly ve školce provedeny stavební úpravy, které přispěly ke zkvalitnění prostředí. Školka v novém kabátě pak uspořádala v sobotu 25. října den otevřených dveří, který byl vyvrcholením oslav. Sešli se zde současní i bývalí zaměstnanci, ale také (dnes již dospělé) děti, které za desítky let školkou prošly.

Základní školy

Základní škola Františka Kupky

Od 1. ledna 2003 získala škola právní subjektivitu, což přineslo nové nároky především na její řízení. E školním roce 2002 - 2003 měla škola 28 tříd, z toho 16 na prvním stupni a 12 na stupni druhém. Třídy měly od 19 do 30 žáků. Ředitelem školy je Miroslav Sixta, jeho zástupci Eva Malošíková a Petr Škalda. V tomto školním roce odešly do starobního důchodu učitelky Eva Beldová a Eva Ulrychová.

Pod vedením učitele Zdeňka Potůčka působí na škole sportovní klub Bodlinka, který je již po řadu let nejvýznamnější mimoškolní aktivitou. Již pouhý výčet sportovních odvětví, kterými se zabývá, je úctyhodný: florbal, atletika, střelba, stolní tenis, vodáctví, házená, vybíjená, lyžování, plavání, odbíjená, kopaná, košíková a softbal. Děti mohou ve volném čase sportovat na školním hřišti a učí se základům sportovních her. Sportovní kroužky slouží také k vyhledávání talentů. Školní sportovní klub Bodlinka je rovněž významnou součástí protidrogového programu školy.

Ze sportovních úspěchů lze uvést alespoň první místa v okrese v lehkooatletických soutěžích, které vybojovala družstva mladších žáků a žákyň, druhé místo družstva starších žákyň v přeboru Královéhradeckého kraje v plavání, první místo mladších a druhé starších žáků v okresním přeboru ve florbalu, či první místa v okresním kole v kopané. Mimořádným úspěchem bylo druhé místo Lukáše Zalabáka na mistrovství světa v jízdě na skibobu a vítězství Petra Čiháčka v tomtéž sportu na mistrovství České republiky. Mistry ČR a mezinárodními mistry ve vícebóji se stali členové vodáckého oddílu Bodlinky.

Základní škola Františka Kupky vede velmi pečlivě také svoji školní kroniku, do níž v těchto letech zapisuje učitelka Dagmar Peřinová. K zajímavým zápisům (jež jsou doprovázeny i fotografiemi) patří například informace o oslavách šedesátých narozenin ředitele školy Miroslava Sixty (30. května 2003). V humorně a recesisticky laděné slavnosti mu jeho kolegyně a kolegové vyjádřili poděko-

vání za dlouholetou práci pedagoga i ředitele a za všechno co pro jejich školu udělal.

Nejvýznamnější investiční akcí, týkající se školy, byla výstavba nové tělocvičny nad stávající jídelnou SODEXHO. Šlo technicky o velmi složitou stavbu, zejména z hlediska odhlučnění a odpružení podlahy. Nejnáročnější prací bylo ukotvení betonových pilířů. Tělocvična propojuje obě budovy školy.

Tělocvična byla zkolaudována v pátek 21. listopadu. Kolaudace proběhla úspěšně a zařízení mohlo být odevzdáno nejen školním dětem, ale i veřejnosti, které bude rovněž sloužit. Slavnostní otevření a uvedení tělocvičny do provozu se odehrálo o týden později za účasti široké veřejnosti, pro kterou byl uspořádán "Den otevřených dveří". Po projevech ředitele školy Miroslava Sixty a starosty města Oldřicha Klobase byla přestřižena páska a početné davy návštěvníků si mohly novou tělocvičnu i prostory jejího zázemí prohlédnout. Celá stavba probíhala v letech 2002 - 2003 a vyžádala si náklady 20,5 mil. korun.

Základní škola v Pulické ulici

Pro základní školu v Pulické ulici bylo nejdůležitější letošní událostí dokončení přístavby a její uvedení do provozu. V pátek 14. listopadu úspěšně proběhla kolaudace a 21. téhož měsíce následovalo slavnostní otevření.

Všechny prostory školy mají nyní bezbariérový přístup; byly vybudovány nájezdy, dva výtahy i bezbariérové sociální zařízení. To vše umožňuje návštěvu školy i tělesně postiženým žákům.

Nástavbou druhého patra vznikly tři učebny, vybavené výškově stavitelným nábytkem, který vyhovuje nejnovějším hygienickým normám. Pro výuku výtvarné výchovy byl vybudován specializovaný ateliér, který je vybaven nejen speciálním nábytkem, ale i keramickou pecí a tiskařskými lisami pro grafiku. Nové prostory, které odpovídají potřebám informačních technologií, získala i výuka práce na počítačích. Učebna je vybavena i novým dataprojektorem a všechny její počítače jsou připojeny k internetu. K použití pro učitele i žáky je zde také laserová tiskárna a skener.

Ve stanovených hodinách je žákům k dispozici nová knihovna s čítárnou a info centrem, kde si lze půjčit nejen beletrii, ale i naučnou literaturu a encyklopedie pro studium. K dispozici jsou zde i časopisy. Pro vyhledávání informací jsou připraveny multimediální počítače s napojením na internet a postupně se rozrůstá fond CD-ROMů se zábavnými i vzdělávacími programy.

Přístavbu financovalo město Dobruška s částečnou státní dotací a provedla ji místní firma Stavos, s. r. o., ing. Josefa Koblásky.

Základní umělecká škola

Základní umělecká škola vstoupila do roku 2003 smutnou událostí. 10. února zemřela její ředitelka Drahomíra Dachsová. Vedením školy byl pověřen její zástupce František Zima, který v konkurzu získal od 1. července ředitelské místo definitivně.

Škola vyučuje obory hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický. Ve školním roce se škola zúčastnila soutěží ZUŠ ve hře na dřevěné dechové nástroje a sólovém a komorním zpěvu.

V okresním kole národní soutěže ZUŠ ve hře na dřevěné dechové nástroje, které se konalo v Týništi nad Orlicí 19. února, získal 1. místo ve hře na trubku Jakub Pavlíček (žák p. uč. Železníka), žákyně p. uč. Holancové Andrea Šrolová a žáky-

ně p. uč. Bořka Lucie Štásková a Tereza Šitlerová 2. místo ve hře na příčnou flétnu a Jakub Dvorský (žák p. uč. Tošovského) 2. místo ve hře na saxofon.

Okresní kolo národní soutěže v sólovém a komorním zpěvu se konalo 29. ledna v Rychnově nad Kněžnou. 1. místo s postupem do krajského kola získaly Michaela Krejčíková a Zdeňka Vykoukalová, 2. místo Žaneta Stratílková a 3. místo Zita Svobodová. Pěvecká dua Kateřina Veselá a Lenka Vykoukalová a Šárka Veselás Radkou Brázdilovou obsadila 2. místa. Všechny zpěvačky jsou žákyněmi p. uč. Potůčkové. V krajském kole soutěže, které se konalo 12. března v Hradci Králové obsadily druhá místa Michaela Krejčíková a Lenka Vykoukalová. Klavírní soutěže Pro Bohemia v Ostravě se zúčastnila Klára Hendrychová, která získala čestné uznání.

Okresní přehlídka tanečního oboru se konala 23. ledna v Dobrušce. Pod vedením p. uč. Talavaškové se žákyně dobrušské ZUŠ představily celkem v šesti choreografiích, z nich jedna postoupila do krajského kola. To se konalo 3. dubna a dobrušské tanečnice zde získaly diplom za choreografii.

Petr Beneš, žák p. uč. Madža, se zúčastnil kytarové soutěže Mladí gitaristi na Slovensku a získal zde skvělé 1. místo ve II. kategorii.

Dobrušská ZUŠ pořádá každoročně několik veřejných koncertních vystoupení svých žáků, včetně účinkování žáků literárně dramatického oboru. Vystoupení se konají jak v sále ZUŠ, tak i v kině a v Kulturním domě a jsou hojně navštěvována.

Zvláštní škola

Škola nyní vzdělává žáky v 1. až 9. ročníku v pěti třídách. Navštěvuje ji 40 žáků, kterým se věnuje 8 pedagogických pracovníků, romská asistentka a 3 provozní zaměstnanci. Žáci, kteří úspěšně ukončí povinnou školní docházku, odcházejí do odborných učilišť. Zde mají možnost se vyučit ve zvoleném učebním oboru (nejčastěji to jsou práce kuchařské, zednické, pečovatelské, opravářské, řeznické a uzenářské, čalounické, truhlářské a zahradnické).

Každoročně se žáci účastní Sportovních her mládeže, v jejichž pořádání se střídá Zvláštní škola v Dobrušce, Zvláštní škola v Kostelci nad Orlicí a Speciální škola v Rychnově nad Kněžnou. 21.5.2003 závodili v Kostelci nad Orlicí.

Dne 26.6.2003 si děti užily dne, který byl jen pro ně. V osm hodin ráno celá škola, i někteří rodiče, vyrazila pěšky přes Halín do Běstvin, kde na ně čekali nejenom slepčtí psi se svými majiteli, ale i hasiči se svou technikou. Děti se dozvěděly mnohé ze života zrakově postižených lidí, některé si vyzkoušely, jaké je to ve výšce 36 metrů nad zemí v koši výsuvného žebříku a stříkání hadicí. Vše bylo v režii OSPZvŠ a mnoha sponzorských darů.

Dne 16.10. 2003 se uskutečnil XI. ročník Sportovního desetiboje v Kostelci nad Orlicí, kterého se zúčastnilo 15 dětí. Ve střední kategorii obsadili žáci dobrušské zvláštní školy 1. a 2. místo !

Dne 22.10.2003 se čtyři žáci - řádní členi sportovního kroužku - zúčastnili IV. Regionálního přeboru východních Čech ve stolním tenisu, který se konal ve Speciální škole v Hradci Králové. Zatímco Láďa Lakatoš a Jirka Podstata soutěžili v kategorii žáci, Aleš Polák již soupeřil za muže.

Ve školním roce 2002/2003 začala na škole pracovat romská asistentka. Výrazně se zlepšila komunikace školy se spoluobčany z romské komunity i práva žáků na školní práci. Asistentka pomáhá vyučujícím při práci s žáky ve vyučovacích hodinách, pracuje s dětmi ve školním klubu a vede tanečně dramatický kroužek.

Nová počítačová učebna vybavená v rámci projektu INDOŠ je využívána nejen pro výuku, ale i pro nepovinný předmět Základy práce na PC a zájmový kroužek Informatiky. Učebnu využívají žáci všech postupových ročníků.

O prázdninách sehnala škola dlouho vysněný klavír. Od září tak funguje hudební třída, do které na hodiny hudební výchovy chodí žáci s velikou chutí a koná se zde i zájmový hudební kroužek (sborový zpěv, hra na flétnu a klavír).

V pondělí dne 13.10.2003 byla znovuotevřena žákovská knihovna. Úsilí paní učitelky Pavlíny Hábové a slečny hospodářky Martiny Brandejsové bylo náležitě oceněno, a to především samotnými žáky, kteří si nyní s chutí knížky půjčují, a to i díky tomu, že obdrželi průkazky čtenáře se svými fotografiemi, a tím se stali řádnými členy. Na úvod slavnostně přestříhla pásku paní ředitelka a po jejím proslovu se již všichni doslova vrhli nejenom na občerstvení, ale i do prohlížení pro ně nových knih.

Od 13.11.2003 fungují na internetu stránky Zvláštní školy a Občanského sdružení přátel Zvláštní školy v Dobrušce. Jsou umístěny na webové stránce <http://zvlastniskola.dobruska.cz>.

Střední školy **Gymnázium**

Koncepce školy se během tohoto školního roku nezměnila. Jejím základem je udržení a zkvalitnění stavu dosaženého v tomto školním roce. Tento stav předpokládá 8 tříd osmiletého gymnázia a 4 třídy čtyřletého gymnázia. Vzhledem k velikosti školy a náborové oblasti nelze volit speciální zaměření studia a proto bude důraz kladen na všeobecný rozvoj studenta. Specializaci si student bude volit pouze volbou volitelných předmětů v posledních dvou ročnících studia. Ve školním roce 2002 - 2003 navštěvovalo školu 347 žáků ve dvanácti třídách.

Zájem o čtyřleté studium v letošním roce opět stoupl. Do prvního kola se přihlásilo 47 uchazečů, jeden uchazeč se ke zkouškám nedostavil. Tak jako v minulých letech všichni přihlášení žáci konali přijímací zkoušky z matematiky a z českého jazyka. Přímo bylo v prvním kole přijímacího řízení přijato 28 uchazečů. Na odvolání byl přijat jeden student. Do druhého kola bylo podáno celkem 34 přihlášek. Ke zkouškám se dostavila pouze 1 uchazečka, protože ostatní byli přijati v prvním kole na jiné střední školy. Tato uchazečka byla přijata přímo po vykonání testů. Do prvního ročníku nastoupilo 1. 9. 2003 všech 30 studentů.

Zájem o osmileté studium dosáhl opět dřívější úrovně. K přijímacímu řízení se přihlásilo 63 žáků pátých tříd ZŠ. Jeden z přihlášených žáků se ke zkouškám nedostavil. Všichni uchazeči absolvovali test z matematiky a test z českého jazyka. Pracovníci OPPP z Rychnova nad Kněžnou podrobili všechny žáky psychologickému testu. Přímo bylo přijato prvních 28 žáků v pořadí. Zbývající 2 místa byla obsazena v odvolacím řízení.

Ve školním roce 2002/2003 pracovali pedagogové a studenti na mezinárodním projektu „Okolo stolu“. Partnerskými školami byly francouzská Collège privé Tregaro Gace, německé Käthe –Kollwitz-Gymnasium Salzvedel a Gymnázium Dobruška.

Cílem práce bylo zpracovat výrobu produktů, které se v tom kterém regionu dostávají na stůl. Dobrušští studenti zpracovávali výrobu cukru, piva a kečupu. V rámci projektu se uskutečnily exkurze a besedy s lidmi z provozu. Výsledkem projektu je několikajazyčná publikace s výsledky práce ve všech školách.

Během tohoto školního roku se 3 pedagogové zúčastnili partnerské schůzky ve francouzském Gace.

Učitelé všech předmětů začleňovali problematiku zdravého životního stylu během výuky s využitím knih, videokazet a časopisů s problematikou zdravého životního stylu, které jsou k dispozici i žákům ve sbírkách biologie a společenských věd, v žákovské knihovně a v příruční knihovně výchovného poradce a školního metodika prevence sociálně patologických jevů.

Spolupráci školy s rodiči zajišťovalo SRPG prostřednictvím třídních schůzek, kde byly rodičům poskytovány kromě hodnocení chování a prospěchu i informace o prevenci sociálně patologických jevů a zájemcům z řad rodičů tiskové informační materiály. SRPG poskytovalo i finanční podporu školnímu sportovnímu klubu a poskytovalo odměny úspěšným žákům školy.

Gymnázium poskytovalo žákům některé volnočasové aktivity. V rámci školního sportovního klubu pracovaly kroužky sportovních her chlapců /M.Odl/ a dívek /A.Grimová/, taneční kroužek a kroužek softbalu /pod vedením M.Odla/, kroužek aerobiku /A. Grimová/. Probíhaly fotografické a výtvarné soutěže s následnými výstavami na různá témata /D. Hulcová/. Pracoval kroužek sborového zpěvu /J.Šitina/, který reprezentoval školu na veřejnosti. Žáci se pod vedením učitelů zúčastňovali olympiád, dalších vědomostních i korespondenčních soutěží, sportovních soutěží a dosahovali v nich výborných výsledků /viz. příloha/. Chlapci a dívky kvarty vydávali školní časopis. Gymnazisté se také podíleli pod vedením D. Bláhové na spolupráci s družební školou v SNR a na projektu SOKRATES spolu se školami z Francie a SNR s tématem „U stolu“. Studenti sami přispěli k organizaci besed s osobnostmi společenského dění /JUDr. Antl, L. Světnička a P. Vančura/. V rámci přípravy na volbu vysoké školy se studenti třetích ročníků zúčastnili výstavy pomaturitního vzdělávání Gaudeamus v Brně a závěrečné ročníky besedovali s pracovníky z úřadu práce. Proběhly také volby zástupce do studentského parlamentu královéhradeckého kraje /P. Školník/. Studenti 8.G organizovaly již pravidelné páteční debatní ligy na různá aktuální témata. Vybraní žáci se také zapojili do charitativních akcí „Bílá pastelka“, „Srdíčkový den“ a do vánoční charitativní akce „Pomáhejte s námi“. Žáci ve volném čase využívali k prohlubování svých znalostí výpočetní techniku a internet.

Střední průmyslová škola elektrotechnická

Ve školním roce 2002 - 2003 studovalo na škole 235 žáků ve dvou studijních oborech: elektrotechnika a slaboproudá elektrotechnika. Závěrečné maturitní zkoušky úspěšně složilo 42 studentů. Mnozí z absolventů školy pokračují ve studiu na vysokých školách, hlavně na Českém vysokém učení technickém v Praze a Vysokém učení technickém v Brně.

Škola usiluje o vyvážený přístup k technickým i společensko-ekologickým aspektům energetiky. Již fungující fotovoltaickému zařízení (solární výroba elektrické energie) bylo doplněno demonstračním fototermickým zařízením (solární ohřev vody). Tak jsou postupně naplňovány i cíle česko - holandského projektu ENERSOL.CZ, v němž je škola zapojena.

V roce 2003 se studenti zapojili do projektu "Adopce na dálku". Jeho smyslem je poskytnutí finanční částky, určené zejména na krytí studijních výloh, konkrétnímu dítěti z některé chudé země, např. Indie nebo Ugandy. Novým kamarádem studentů SPŠE se tak stal desetiletý Simon z Ugandy, kterého každoročně podpoří sumou 7000 Kč. Peníze slouží k uhrazení školného, školní uniformy, školních pomůcek a základní lékařské péče. Potřebná finanční částka byla získána z výtěžku maturitního plesu.

Integrovaná střední škola

Škola se sloučila s odborným učilištěm řemesel a služeb v Novém Městě nad Metují, kde také sídlí ředitelství celé nově vytvořené instituce. I nadále pokračuje ve výuce a vzdělávání podle schválených programů. Přesto, že vedení již v našem městě nesídlí, představuje škola důležitou možnost pro vzdělávání absolventů místních i okolních základních škol.

Studijní středisko Karlovy univerzity

Studijní středisko slouží pro přípravu budoucích vysokoškoláků. Ti zde mají možnost zkvalitnit své středoškolské vědomosti a znalosti a lépe se připravit na přijímací zkoušky roku příštího.

V létě se zde uskutečnil již XIII. ročník letního kurzu českého jazyka, kterého se zúčastnili bohemisté z celého světa, především pak čeští krajané z menšin, jež udržují českou řeč i tradice daleko za hranicemi své původní vlasti. Frekvenci kurzu byli tak jako každoročně přijati představiteli města v čele se starostou Oldřichem Klobasem v prostorách historické radnice.

Pobyt krajanů je pro Dobrušku vždy značným přínosem, protože jejich prostřednictvím je naše město známo daleko za hranicemi. Díky tomuto kurzu se uskutečnila výstava Beerových obrázků (vytištěných z CD-ROMů, které si jedna z krajanek odvezla s sebou) až v daleké Austrálii. Účastníci kurzů jsou s pobytem v Dobrušce velice spokojeni.

Dům dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže jako středisko pro volný čas dětí a mládeže uskutečňuje výchovně vzdělávací, sportovní a rekreační pro děti, mládež, případně jejich rodiče a další dospělé zájemce v jejich volném čase.

Dlouhodobě je největší zájem o počítačové kroužky a kurzy. Proto byla v tomto školním roce vybavena počítačová učebna dvanáctým počítačem pracujícím pod operačním systémem Windows. Tak je maximálně využita kapacita této učebny. DDM vlastní akreditaci MŠMT na kurzy Základy práce s PC, na základě které realizuje rekvalifikační kurzy pro klienty Úřadu práce v Rychnově / Kněžnou a pro ostatní zájemce.

Pravidelná zájmová činnost probíhala u většiny kroužků v budově DDM. Rybářské kroužky pracovaly v rybářské klubovně v Opočně a nácvik lovení ryb probíhal na rybníku v Přepychách. Sportovní kroužek využíval tělocvičnu Základní školy F.Kupky, za pěkného počasí hrály děti míčové hry na hřišti v zahradě DDM, občas navštívily bazén. V pravidelné zájmové činnosti pracovalo celkem ve 46 kroužcích 479 účastníků,

Nepravidelná zájmová činnost zahrnuje akce vzdělávacího, kulturního nebo rekreačního charakteru včetně vzdělávacích kurzů pro děti a dospělé. Probíhá o sobotách, nedělích nebo prázdninách, vzdělávací kurzy v dopoledních, odpoledních i večerních hodinách.

Jako každoročně uspořádal i letos Dům dětí a mládeže Pohádkový les. Akce se tradičně uskutečnila v okolí táborové základny v Mělčanech v sobotu 31. května. Na trati se děti setkaly s pohádkovými bytostmi, např. princeznou, čertem, králem, vílami, Ferdou Mravencem a beruškou, vodníkem, kočičkou, klaunem, ježibabou a dalšími, které pro ně měly připraveny různé úkoly a odměny za jejich splnění v podobě drobných sladkostí. Přes velké teplo a mohutné nájezdy komárů se letošního Pohádkového lesa 194 dětí, doprovázených přibližně 200 rodiči a prarodiči.

Nepravidelných, příležitostných akcí a kurzů se zúčastnilo celkem 3481 účastníků. V tomto čísle nejsou zahrnuti návštěvníci výstavy s vánoční tematikou v prostorách výstavní síně Městského úřadu a účastníci spontánních aktivit.

V květnu a v období letních prázdnin naše zařízení uspořádalo celkem tři tábory a jedno letní soustředění s keramikou. Táborové soustředění pro mladé rybáře zaměřené na zdokonalení rybářských technik a použití teoretických znalostí v praxi proběhlo od 8. do 11. května v Jeníkovcích za účasti 17 dětí a 5 vedoucích. Tábor v Mělčanech se uskutečnil od 28. července do 1. srpna. Zúčastnilo se 42 dětí, 5 vedoucích, 3 provozní pracovníci. V dalším běhu od 4. srpna pak 38 dětí, 6 vedoucích a 3 provozní pracovníci. Klasický stanový tábor s táborovou kuchyní zaměřený pro nejmladší školáky s všestrannými zájmy. Třetím táborem byla akce nazvaná Hurá prázdniny od 30. června do 2. července, tzv. příměstský tábor, kdy děti každý den docházely na program. Zaměřeno na moderní tanec, míčové hry, počítačové hry, šitá hračka, ubrousková technika, práce s korálky apod. Zúčastnilo se 23 dětí a 3 vedoucí.

6. *Církev*

Římskokatolická církev

Stejně jako v předchozích letech, uspořádala i v roce 2003 farní charita jako součást celostátní akce České katolické charity Tříkrálovou sbírku. Uskutečnila se během prvního lednové víkendu a skupinky malých i větších tří králů navštívily přes 3000 dobrušských a opočenských domácností. V nepříznivém deštivém počasí roznášely do našich domovů poselství a světlo z betlémské hvězdy, cukr jako symbol zlata a místo kadidla a myrhy kalendářiky. Na sbírce se podílelo 50 dětí a 25 dospělých. Do pokladniček, zapečetěných starostou města Oldřichem Klobasem, se nashromáždilo celkem 147.696,80 Kč (z toho v Dobrušce 86.104,20 Kč, v Opočně 19.744 Kč, v Pohoří 6.885 Kč, v Podbřezí 8.914,70 Kč, v Přepychách 15.508 Kč, v Očelicích 5.497 Kč, a v Záhornici 5.043,90 Kč). 65 % vybraných peněz bylo následně převedeno na účet dobrušské charity a využito na dary rodinám s více dětmi v tíživé finanční situaci (74.000 Kč), dar matce s postiženou dcerou na úpravu klávesnice počítače (11.166,70 Kč), doplnění zdravotně technických pomůcek o chodítko s podpažními podpěrami (3.658 Kč) a příspěvek Domu na půli cesty v Náchodě (12.500 Kč). Tříkrálové sbírky jsou důkazem vyspělého sociálního citění a solidarity našich občanů s těmi nejpotřebnějšími. V loňském roce se v kostele sv. Václava uskutečnila řada hodnotných kulturních akcí. 18. května to byl koncert duchovní hudby za účasti chrámových pěveckých sborů z Rychnova nad Kněžnou, Červeného Kostelce a Dobrušky. Vyvrcholením koncertu bylo společné provedení premiéry skladby Miroslava Drašnera *Te Deum laudamus*. Provedení řídil sám autor a na varhany doprovázel prof. Václav Uhlíř.

Evangelické církve

Z evangelických církví přestala v Dobrušce oproti minulému roku působit Jednota bratrská. Její kazatel Miroslav Boš se s rodinou odstěhoval a církev přesunula veškeré své aktivity do Potštejna a do Rychnova nad Kněžnou.

Pravidelné bohoslužby i další církevní akce pořádá v Husově sboru Církev československá husitská. Farářka Jaroslav Böhmová dojíždí z Nového Města nad Metují. Budova Husova sboru byla od září zakryta lešením, aby mohla být opravena její střecha a omítky. Celá rekonstrukce objektu je rozdělena do několika let

a po jejím skončení bude Husův sbor nejen plně sloužit potřebám církve, ale stane se opět jednou z architektonicky nejhodnotnějších budov v našem městě.

Každý druhý měsíc pořádá bohoslužby v dobrušském kině Církev bratrská z Bystrého. Za vedení nového kazatele Romana Touška byl zakoupen dům čp. 574 v ulici Zdeňka Nejedlého, který umožnil další rozšíření aktivit této církve ve městě. Kromě pravidelných nedělních bohoslužeb se zde schází klub dětí *Roháč*, klub pro maminky s dětmi a pro zájemce, kteří se učí anglicky jsou pořádány i tzv. anglické soboty pod vedením zkušených lektorů angličtiny.

Svou charitativní činnost rozvíjí i v našem městě Církev adventistů sedmého dne a její organizace ADRA. Dne 2. května uspořádala benefiční recitál Věry Martinové pod názvem *Slunci je to jedno*. Hojná účast 288 posluchačů přinesla i dobrý výtěžek, protože z každé vstupenky bylo poukázáno 100 Kč na humanitární účely. Sál pro konání akce zapůjčilo město zdarma.

7. Spolky a spolkový život

Sbory dobrovolných hasičů ve městě a sloučených obcích

Od poloviny prosince až do konce ledna 2003 se uskutečnily výroční členské schůze hasičských sborů v Dobrušce a okolí. Na všech byli také přítomni zastupci vedení města Dobrušky, aby osobně poděkovali dobrovolným hasičům za jejich nezištnou a obětavou práci ve prospěch všech.

Již 28. ledna zasahoval hasičský záchranný sbor při zaplavení prostoru "V Loučkách" a pod silnicí I/14 v Javorové ulici.

Dobrovolní hasiči v Křovicích si připomněli již 125. výročí založení svého sboru. Stalo se tak 10. května na křovickém hřišti a součástí oslav byla i hasičská soutěž za účasti deseti sborů z celého okolí.

120 let sboru jen o pár dní později oslavili hasiči v Domašíně. K oslavám patřilo i sousedské posezení na "čarodějnice" 30. dubna a recesistický prvomájový průvod s přehlídkou alegorických vozů. 3. května pak proběhla soutěž staré techniky a ukázky záchrany osob. Vyvrcholením oslav bylo sousedské posezení za hudebního doprovodu Opočenky.

Pravidelná páteční setkání občanů se zajímavými programy pořádají hasiči v Běstvinách.

Dne 14. června se na dobrušském stadionu odehrála krajská soutěž v požárním sportu juniorů PLAMEN. Proběhla pod záštitou Vlastimila Dlaba, poslance Parlamentu ČR, a starosty města Dobrušky Oldřicha Klobase.

Sportovní život ve městě

Jako každoročně byli i letos vyhlášeni nejlepší sportovci města Dobrušky za minulý rok. Z jednotlivců to byli v atletice Pavlína Benzová v hodu diskem, Jana Hájková v běhu na 800 m, dále Johana Vozdeková, Jan Synáček a Vojtěch Baše. Z badmintonistů pak dvojice Jiří skočdopole a René Neděla, fotbalisté Lukáš Danč, Radek Danč a Adam Zilvar, skibobisté Jan Weber, Jana Trunečková a Bohumil Flegl, triatlonisté Radim Petr a Rudolf Lánský. Jako nejlepší sportovní kolektivy bylo oceněno lehkooatletické družstvo starších zákyň, smíšené družstvo dospělých badmintonistů, družstvo přípravky fotbalu, kuželkářští dorostenci, družstva mladších žáků a starších zákyň v národní házené, triatlonistické družstvo mužů a družstva školního sportovního klubu Bodlinka. Z trenérů byl oceněn Pavel Maňásek v badmintonu, fotbaloví trenéři Václav Volhejn, Zdeněk Pago a Miloš Killar, kuželkářský trenér Jaroslav Tobiáš, trenér národní házené Jaroslav Hampel

a lyžařští instruktoři Josef Veska, Karel Vítek a Václava Krásná. Svými sportovními úspěchy šíří ti nejlepší dobré jméno našeho města na domácích i mezinárodních soutěžích.

Slavnostní ocenění sportovců se uskutečnilo v reprezentačních prostorách historické radnice za účasti představitelů města v čele se starostou Oldřichem Klobasem.

Pravidelné kurzy lyžování pro děti pořádá místní sportovní lyžařské škola. I letos jí úspěšně prošly další desítky dětí. Vyvrcholením a zároveň zakončením byl karneval na sněhu v sobotu 1. března. Děti zde rodičům, ale i babičkám a dědečkům předvedly, co se za uplynulou zimní sezónu naučily. Chvályhodné u těchto lyžařských kurzů je mimo jiné i jejich cenová dostupnost.

Od 16. do 18. května se v hale SPŠE uskutečnilo mistrovství České republiky v badmintonu. Dobrušský oddíl se pořadatelského úkolu zhostil úspěšně a z jeho členů byl neúspěšnější Tomáš Kopřiva, který vybojoval dvě stříbrné a jednu zlatou medaili.

Bohatý program měli také fotbalisté. Kromě řádných soutěží byly uskutečněny fotbalové turnaje v Křovicích (28. června) a ve dnech 28. - 29. června velký turnaj tzv. "mladších přípravků" na dobrušském stadionu. V konkurenci šestnácti celků se do finále probojovali malí fotbalisté FK AS Pardubice a domácího dobrušského A-týmu. Po nadšeném výkonu zvítězili dobrušští fotbaloví benjamínci vysoko 4 : 0 a získali tak kýžený Rampušák Cup, předaný starostou města Oldřichem Klobasem.

Spíše vzpomínkovou atmosféru měla soutěž padesáti a víceletých fotbalistů v Křovicích 12. července. Celá akce, u níž nebyl důležitý výsledek, proběhla v duchu kamarádství a lásky k fotbalovému sportu.

K tzv. malým sportům, kterých je v našem městě celá řada, patří i biliár. Dobrušský klub Medvídek obsadil v ročníku 2002 - 2003 Biliárové orlické soutěže první místo, čímž dosáhl svého historicky dosud nejúspěšnějšího výsledku.

Ostatní spolky

Na životě města se podílejí také menší spolky, mezi nimi i sdružení osob zdravotně postižených. Velice poučný program uspořádal dne 31. května Svaz nevidomých. V Archlebových sadech předvedli ukázkou činnosti vodičích psů a dokázali tak, že i nevidomí občané se dokáží začlenit do normálního života. Hlavní zásluhu na předemném programu měla Renata Moravcová, členka Svazu nevidomých. Obdobnou ukázkou uspořádala paní Moravcová i na akci pro děti, kterou uspořádaly 26. června v Běstvinách členové místního Sboru dobrovolných hasičů pro žáky zvláštní školy a základní školy Františka Kupky v Dobrušce.

Aktivitu vykazovaly i další spolky. Místní Sdružení chovatelů drobného zvířectva uspořádalo ve spolupráci s Domem dětí a mládeže ve dnech 19. až 21. září výstavu svých chovatelských exemplářů. Pečlivě připravená výstava zaznamenala již tradičně velkou návštěvnost. Chovatelé však musejí opustit svou dlouholetou základnu v Křovicích a hledají nové prostory pro svou činnost.

Kvalitní materiální zázemí má dobrušský Klub důchodců. Pravidelně každý týden pořádá pro seniory setkání, pro něž zajišťuje i kulturně vzdělávací náplň. V prostorách Klubu nacházejí místo pro svou činnost i zdravotně postižení občané.

Počátkem devadesátých let vzniklo *České* (původně Československé) *sdužení přátel betlémů* jako organizace sdružující zájemce o historii betlémů,

jejich tvůrce a sběratele. Sdružení má celostátní působnost a je členem mezinárodní betlémské federace.

Protože betlémská tvorba má svá regionální specifika, začaly se v rámci sdružení vytvářet místní pobočky, začleňující zájemce o betlémy z příslušného místa či kraje. Jedna z takovýchto poboček byla pod názvem *Orlické hory* založena i u nás. Ustavující schůze se konala v dobrušském muzeu dne 27. srpna 1996. Funkcí předsedy pobočky byl pověřen ředitel muzea Jiří Mach. Pobočka sdružuje více než desítku členů z celé oblasti Orlických hor a jejich podhůří.

K jejím aktivitám patří mimo jiné i pravidelná každoroční zimní setkání v areálu střediska Villa Nova v Uhřínově pod Deštnou. Jejich obsahem jsou především tvůrčí témata a mezi betlémaři si získala značnou oblibu.

Každoročně je také za pomoci sdružení pořádána vánoční výstava betlémů v dobrušském muzeu a členové pobočky vystavují svá díla i na mnoha dalších výstavních akcích v celé České republice i v zahraničí. Tvůrci z řad členů pobočky obohatili svými díly i sbírky dobrušského muzea.

V tomto roce byl ve spolupráci pobočky, dobrušského a rychnovského muzea zahájen rozsáhlý výzkum betlémů a betlémské tvorby v našem regionu. Výsledkem této ojedinělé dlouholeté akce bude komplexní dokumentace betlémů našeho kraje a konečnými výstupy pak odborné i populární publikace, přibližující nevšední krásu tohoto tradičního umění.

Dalším výsledkem práce betlémské pobočky jsou díla z oblasti popularizace a betlémské tvorby. Ve spolupráci pobočky a dobrušského muzea byl natočen videofilm *Dobrušské betlémy* a díky panu Jaromíru Dusílkovi existuje nejen v české, ale i v německé verzi, která našla své uplatnění i na výstavě betlémů ve Vídni.

Dlouholetou práci při výchově mladé generace odvádí v našem městě skautská organizace. Kromě vlastních pravidelných schůzek organizuje i letní tábor a 1. května v Archlebových sadech tradiční skautské dopoledne plné her a soutěží pro děti.

27. prosince postihla dobrušské skauty nenahraditelná ztráta v podobě úmrtí vůdce celého skautského střediska Jaroslava Vavrušky, který měl skautskou přezdívku Meddy. Po roce 1989 organizoval vybudování skautských kluboven, připravoval a vedl tábory, soutěže i skautské prvomájové dny. V pokročilejším věku se věnoval oldskautům, řídil jejich místní klub a byl oldskautským zpravodajem pro celý okres. Jeho práce byla oceněna několika vysokými skautskými významáními.

8. *Zajímavosti ze života města*

Zpřístupnění městské kroniky veřejnosti

Zákon o kronikách ukládá obcím zpřístupnit obecní kroniku veřejnosti. Zpravidla se tak dělo jen někdy, kdy byla kronika pouze na krátkou dobu vystavena, aniž by měli zájemci možnost ji pečlivěji a v klidu pročíst. Naplnění smyslu zákonného ustanovení umožnila až teprve moderní technika. Městskou kroniku z let 1998 - 2002 převedlo muzeum do elektronické podoby a je k dispozici každému zájemci v městské knihovně. Součástí CD-R s kronikářskými zápisy je bohatá fotografická příloha, která obsahuje 60 až 100 fotografií za každý uvedený rok. Autory kronikářských zápisů byli postupně Václav Matouš, Jiří Mach, Rudolf Filip a opět Jiří Mach, autory fotografií Pavel Štěpán a Jiří Mach.

Zemřel poslední příslušník dobrušské židovské obce

Až v dalekém brazilském Sao Paulu zemřel dne 3. srpna 2003 ve věku nedožitých 87 let JUDr. Zdeněk Klimeš. Dr. Klimeš, původním jménem Kornfeld, se narodil 16. října 1916 v Podbřezí. Záhy se však celá rodina přestěhovala do Dobrušky, kde Zdeňkův otec Rudolf postupně vybudoval zasilatelský velkoobchod. Zdeněk absolvoval náhodské gymnázium a začal studovat právnickou fakultu Karlovy univerzity v Praze. V listopadu 1938 však byly české vysoké školy zavřeny. Po vyhlášení tzv. Protektorátu se musela rodina Kornfeldova odstěhovat do Lhoty, odkud byla v prosinci 1942 transportována do Terezína a později do vyhlazovacích koncentračních táborů. Zdeněk jako jediný z celé rodiny přežil. Po válce dokončil právnická studia, oženil se a na podzim roku 1949 odešel přes Francii do Argentiny. Později se přestěhoval do Brazílie, kde si v Sao Paulu vybudoval nový domov. Do Dobrušky se Zdeněk Klimeš vždy rád vracel. Zajížděl sem zejména po roce 1989. Navštěvoval rodinu Vaňkových, s níž ho pojilo letité přátelství. Jeho úmrtím odešel poslední příslušník předválečné dobrušské židovské obce, kterou připomíná již jenom expozice v městském muzeu.

Hraní na automatech

Také v našem městě se v posledních letech rozmohlo hraní na hracích automatech. V Dobrušce jich je 22 a jsou umístěny v různých restauracích a hostincích. V roce 2003 bylo do nich "nastrkáno" více než 13 miliónů korun, což představuje v průměru přes 2.000,- Kč na každého obyvatele Dobrušky, včetně nemluvnat. Nejsmutnější na celé věci je, že se i zde již objevily osoby, u nichž se plně rozvinula závislost na hracích automatech, tzv. gamblerství, a že v hracích automatech v mnoha případech mizí i peníze ze sociálních dávek, které měly být učeny především dětem.